

Ἡ Κυριακή

τοῦ Ὁσίου Βήματος,

Ἀθῆναι

25

Δεκεμβρίου 1927

Δευτέρας

Κ. Ἀδάνατος

Ἔτος Β' — Ἀριθ. 55

στα άνα τοξο τοποθετω κανείς. Στο έ-
ργο του είχαν πάσει ζωήματα και
παιδιά, αλλά και πολύ γεωτονικά. "Ε-
κινος, δαδάζω, κομίζονται σ' ένα
κρεβάτι: της κοινής μεγάλης χάρ-
μης με άλλους επιτρέπες βέση από
ήμισο. Κι' εκείνη, μέση της, σέ-
μεισθόνηγρη σκοτεινή κομπορούλα, πο-
λύ να υπή έπρεπε να περνεί από
την κοινή χάρμη. Αδύς της έδινε
τρέφει σε κάθε στιγμή, έτσι με
έδος άντρίκι προστάσει, χωρίς έ-
μος να παραλείπει ευχαρία να
δωλύνει, τή δεν είνε άντρίκινο. Τ-
πρακτοανίστρια και ό βασιστήρι-
πέρασε διαστιστό κι είδαν την κο-
πέλλα με τόν παρρηγοειδοχό από
ενοουθενταίαν. "Εκείνη σάν ντροπή
σήμεν εύγρηψε χέμους και επίτη-
στη δική της χάρμη. "Ε πρωτηγη-
νίστρια σκούρος ένα έδος τρέφει
επιβούλως στα θηλυκά μέλη τόν
σου της. Γι' αυτούς της δεν έβασ-
σε να εύλογηγρη χάνειαν έρωτα
"Όλα τή παραστιστή είδουλά την ό-
ποτακίον της γυναικίον φανότανε
τό ήλεκτ τ' άνοιγ. Και είχαν να π-
καίον οι άλλες, α! Όλα κι όσα
"Η χυρία Ρόζα είνε πολύ σοφί-
ρη. Φαντάσθη έτοιμοπαιάνε χλαβέ-
ς της έδωσε στο χέρι ένα: πλάσι

ΥΜΝΟΣ ΣΤΟ ΧΙΟΝΙ

Ενός μίση πώς το χιόνι ήταν λευκό... Δεν το είχα γνωρίσει παρά σε μια χώρα με βροχερούς χειμώνες και στο Παρίσι που ντρέπονται γι' αυτό. Στο Ωτιέγ' έδω και δέκα χρόνια πέφτει εφήμερα, κατά το Μάρτη και βασιτά τόσο, όσο για να διασκεδάση τα παιδιά και τους σκύλους. Η μικρή μου σκύλα το χάρτι, ή γάτα μν το πέρνει για πούπουλο και κυλιέται σ' αυτό. Από το παράθυρο έμεις αναφωνούμε :

Πρὸς τὸ ξημέρωμα σ' ἀναζητούσα....

«Α! όλα είναι λευκά!» Γιατί τη σπυλαιμένη αυτή λευκότητα, την πέρνουμε για Έομίνια. Δε πρέπει να είνε κανείς δύσκολος διαν κατοική στο Παρίσι. Έμεις που κατοικούμε σε χώρες φτωχές σε χιόνι, μιλούμε γι' αυτό σά να πρόκειται περί κατακλυσμού, για ένα σπάνιο άνθος ή για κανένα προϊστορικό εῖδημα. Η μητέρα μου μου έλεγε: «Τό είδα να πέφτει τον Ιούλιο από αυτό το παράθυρο!» Στ' αλήθεια σάν που σās βλέπω!» Τό χρόνο που οι Παράσοι έπήραν το Παρίσι, μου ιστορούσαν ο πατέρας μου πώς τόσο χιόνι έπεσε, που ξαναβρέθηκε μετά το λυώσιμο, ένας άνθρωπος καβάλλα στο άλογό του θαμμένος στο χιόνι. Τό σιρώσιμο αυτό του χιονιού θύμιζε ακόμα στους γονείς μου, την πυρκαϊά της Όπερα Κωμική, την σκαρλατίνα του πρωτότοκου αδελφού μου και την ιστορία της μικρής αγελαδάριας του Σερερόν που έδωσε το νεογέννητό της να το φάνε τα γουρούνια.

Η μητέρα μου έλεγε ακόμη: «Τη χρονιά που ο πατέρας σου έχασε στο χιόνι μια σάκκα με δεκαπέντε χιλιάδες φράγκα, τις δεκαπέντε χιλιάδες των φορολογουμένων... Τη χρονιά που σ' έπήγαινα στο σχολείο ανάμεσα σε δυο τοιχώματα από χιόνι που ήταν ψηλότερα από σένα... Τη χρονιά εκείνη που έσχιες το αυτί σου πέφτοντας πάνω στο χιόνι και το χιόνι ήτο κατακόκκινο από το αίμα σου...»

Αυτά τοιχώματα χιονιού, ψηλότερα από έμένα... Ίσως, ήμουν πολύ μικρή. Στόν τόπο που επέρασε κανείς τα παιδικά του χρόνια, υπάρχει πάντα χιόνι το χειμώνα. Υπάρχει πάντα αρκετό χιόνι για να φέρη το λαχάνιασμα το χαρούμενο σ' ένα κοριτσάκι που τρέχει, με σηκωμένο το κεφάλι κι' όλα νοιχτο το στόμα, να μπη κάτω από τις νυφάδες που πέφτουν — αρκετό για να φιαχτή ο όλος σρωτος δρομάκος όπου θα παίζουν τα παιδιά γλυτορώντας με τα ξυλοπάπουτσά τους. Αρκετό για να μαγεύη την άμνησή μας μιας παλιάς πρωτοχρονιάς διαν, με το πρόσωπο κολημένο στα τζάμια, που τ' άγγιζε ή αναπνοή μας, καθόμ στε άδύνητοι, και κοιτάζαμε έξω, στον έρημο δρόμο, τις βαρείες νηφάδες που έμοιαζαν με χιλιάδες πιτιλοῦδες... Τα πιτήματα της γάτας και τα χορευτά πηδήματα των μικρών πουλιών άφηναν μόνα τ' άχνάρια τους στην κοίτα και άκηλίδωτη άσπράδα. «Ω! τα παιδικά μας συναισθήματα στη βουβή αυτή ενατένισή μας του χιονιού που έτεφε!» Όλα τα παραμύθια που είχαμε άκουσει — ξαναρχόντουσαν στη μνήμη μας κι' έβλέπαμε βασιλοπούλες, κι' όμορφες ζητιανοπούλες και νεράιδες άσύλητες να περνάν και να χάνονται σάν τυλιγμένες με τους άσπρους πέπλους του χιονιού. Μέσα στην ψυχή μας λαχταρούσε κάτι σάν ένα ξεάτισο όνειρο να βγαίναμε κι' έμεις έξω μέσα στην λυκή αυτή έρημο και, άφροντας τα έγρη των μικρών ποδιών μας επάνω της, να πάροουμε δρόμους και δρόμους, να περάσουμε βουνά και λαγκάδια για να βοεθούμε στον κόσμο — που τόσο πολύ πιστεύαμε πως υπάρχει — των παραμυθιών και των γοητευτικών ιστοριών για τον οποιο είχαμε άκούσει να μās μιλούν ή γιαγιά και ή μητέρα μας...

Τό λίγο αυτό χιόνι που στρώνουν στο Παρίσι ο εφρωνικός Μάρτης και ο καταστρεπτικός Απρίλης, δεν λευκάει σχεδόν πιά στη μνήμη μου. Χιόνι στο Παρίσι: δηλαδή σαραντα όχιτόν όρών βρομερής παγωνιάς, άλόγων ξυλισμένων, σπουρχιτών ξαλισμένων που το χιόνι παραλίε τις κινήσεις τους, σταικών παροδίων, διβατιδών με ρόδινη μεταξωτή κάλτσα και ντατέλες που θα όριζα να τις δίνετε μια στα πισινά αν ήμουν νομοθέτης. Στο δάσος της Βουλώνης, το χιόνι είναι περισσότερο πεισματάρικο, με μια μέτρια λευκότητα κάπως μώβ, κάπως γκριζα, λεπτό στρώμα τυρπημένο από το χόρτο της γλόνης.

Τόν περασμένον όμως χρόνο έπήγα, χιόνι, να σε αναζητήσω σ' έναν τόπο όπου βασιλεύεις απ' το φθινόπωρο ως το

καλοκαίρι, έναν τόπο όπου είσαι το κλίμα, ή ψεύτικη μά και χειροπιαστή γή, ή γλωρίδα, ο κίνδυνος, ή διασκέδαση, ή πανάκεια. Σ' έφθασα, ανεβαίνοντας ένα άνηφορικό δρόμο όπου εφάνηκες στην άρχή μαζεμένο σε καρποισιόζικους σωρούς. Σάφρον, έσβυσεσ τη ευωδιασμένη και μαύρη γή τη ζυμωμένη με νερά φύλλα, τη στρωμένη με χόρτο. Μόνο σ'ό φαινόσουν, ή κυριαρχία σου που έξορίζει τη γωνία και την ευθεία γραμμή, μόνο τα σιαθερά σου σ'ρώματα σά νέρη στις πτυχές των όποιων άνθίζουν σάν έρωτες σ' ένα σήσανό στολισμένο με σύννεφα, παιδιά ροδοκόκκινα. Σ' ένα ρήγμα άνοιγμένο ανάμεσα σε δυο τεράστια χιονόβουνα δέκα παιδιά, εκατό παιδιά έγλύστησαν και έσχισαν το άναστραμένο σου στερέωμα. Κατακυλούσαν καθισμένα σ' ένα κάρρο χωρίς τροχούς και κρατούσαν τα ήία ενός φανταστικού άλόγου. Ξεκαβαλλίεψαν καθώς άνέβαινα και το πηλίσασμα του συντόμου χειμωνιάτικου λυκόφωτος, άτικαθρέφτιζε τον πρώτο οδρανό στο ρόδινο χιόνι, Ρόδινο! Έγώ που έπίστεια, χιόνι, στη λευκότητά σου, πριν κυλισθώ, δύο δλόκληρους μήνες στους πουπουλένιους κόλπους σου, δύο μήνες δλους δέ σ' έγνωρισα λευκό. Ρόδινο, «σάν ένα κόνιο κάτω από άλλικους οδρανούς» έσκορπίζόσουν το πρωτοβράδυ και άπλω

Τη χρονιά που σ' έπήγαίνα στο σχολείο ανάμεσα από δύο τοιχώματα χιονιού...

τόταν από τον άδύναμον άνεμον που πέφτει από τις κορυφές την πιο κρυερή σιγιή, το άσύλληπτο άρωμά σου που μιούζει μ' αϊθέρα. Ένα βουνό, ψηλότερο από όλα τα άλλα βουνά, έσβυσε τον ήλιο και έγινε χιόνι χρώματος άπαλού μώβ, το σοβυρό και γλυκό μώβ των κολχικών (σκυλοβοτών) στα φθινοπωρινά λειβάδια. Χρυσωμένο και με κοκκινισμένες τις κορυφές του, ένα μεγάλο βουνό έπλεε ψηλά στον οδρανό, προφυλαγμένο για λίγο καιρόν ακόμα, από τη νύχτα και περίμενα, άνατέοντας βαθιά, χιόνι, την παγωνή σά μυροδιά δύσμου άνοσπική σου, περίμενα να μην δπάροχη πιά ή κορφή από πάνω μας, παρά σάν ένα κρεμαστό φάντασμα, ξεκολλημένο από τη γή και καθισμένο σάν έ.ας θιός πάνω σε μια όριζόντια στήλη καπνών. Η πρώτη σου ιχά στο βασίλειό σου, χιόνι, ήτο σύντομη και άνυπνη. Μ' έσυγκινοῦσε πολύ. Η άσέληνη νύχτα μόλις μ' άφηνε να σε διακρίνω σά μια όρη έρημο, σάν το νυκτερινό αντιέγγισμα ενός ποταμού, και να νοιώθω την επιβλητική σου σιγή. Κατεβαμένος από τα βουνά σου ο άνεμος στροβόταν χαμηλότερα, στις κιλίδες που σ'αοφάλασσα τις ράχες τ vs. Ένα χάλκινο κονδοίτι, στο λαιμό ενός άλόγου, διέγραφε μακρινά τις καμπύλες ενός έλκνύθρου, μεσάνυχτα έόημιναν στο χωριό και ο ήχος άνέβηκε όλοισα χωρίς να σπάση, κάθετος και λεπτός, ως το παράθυρό μου. Πριν ξημερώσει σ' άναζητούσα ήδη και λυπόμουν βοίσκοις σε σβυσμένο, σταχτωμένο και μαζωμένο, στην πιο κοντινή σου ράχη, στρωμένη με πεύκα όμοιόμορφα και όλα κοινά. «Ήσουν γκριζό σ' αλήθεια, σ' έναν οδρανό όχρύτερο από σένα μά και μ' ένα φως που ή πηγγή του έμεινε μυστική. Άλλα σάν μια φωτιά σκούρα έύπνησεν ένα βουνό. Τό έμβολό της σκάλωσεν έπειτα

σε κάποιο γλαυκόν αϊθέρα. Έπειτα μια άλλη κορυφή, μια σειρά όλη φλογίσθηκε, σκεπασμένη μ' ένα πορτοκαλί χιόνι ένώ μαζί ξυπνούσε, χιόνι μου, κι' έρριχνες κατά τον οδρανό το ίδιο του το χρώμα σάν γάλατος γλαυκού. Ροδοκόκκινο ξυπνούσεσ όλοῦθε, δώθε κείθε, στολισμένο με βιολέτες. Εύθις έπειτα, τα πουλιά τινάχτηκαν και τα μικρά κοράκια με τα κίτρινα ποδάρια, αλαζόνες ζητιάνοι των πύργων, ξετινάζόνταν σε μια χιόνινη σκόνη, μ' όλα τα χρώματα του οδρανίου τόξου.

Ποιός σε γνωρίζει χιόνι; Τους πιστούς σου τους άκουσα να μιλούν με σεβασμό και με γνώση. Αδίοι έκεί σε αντιμετώπιζαν, ύπομοιητικοί, μ' ένα κρυφό πόθο να πατήσουν κάποια όμορφιά, παρθένον άκόμη, του κυματιστού σου κόλπου. Αδίοι πάλι, γνώριζαν πως, μόνο μ' ένα τρεμούλιασμα βγαλμένο από τον ύπνο σου, ξετινάξεις τους τολμηρούς και τους άπορρήγεις νεκρούς στο κυανωπό και ήλιγγιδες κενό....

Έγώ δεν είμαι σάν κι' αυτούς, χιόνι! Άρχισα να παίζω ήσυχά ανάμεσα στους άγρούς που μās παραχωρείς, που τους λέγουν λευκούς. Στα πόδια μου είδα την μικρή λουλακιά σιά που σημειώνει το μεσημέρι και την ώρα της εϋθυμης πείνας.

Τώρα το έλκνυρο, με τους πλούσιους κωδωνισμούς του, μās άναψε τα μάγουλα που τα μαστίγωνε ή ταχύτητά του, και τα άνάγνυτα πατίνα του έλκνύθρου χάρασαν τον πρώτον καθρέφτη των παγωμένων χαντακιών των τροχών, των ξεπαγωμένων και ξαναπαγωμένων.

Κάτω από το χειμερινόν καύμα, άναπαύθηκα μαζωμένη στο έλκνυρό μου, φλεγόμενη από τη μεγάλη λαμψη, την καθαρή αυτήν άπανάκλαση, χωρίς καταφύγιο στον μαύρον όρίζοντα που σε στέφει, άνυπερόπιστη στις ήλιακές άχτίδες.

Όταν έπανεσ να φλογίξης και ή σελήνη σκόρπιζεν επάνω σου τον φώσφορον και τον άμέθυστον, σ'ό χρώσταγα, χιόνι, μακρύνοντας θαμβωμένους ύπνους και όνειρα παιδικά, όνειρα ζωηρά, γεμάτα κατάληξη, άθώα, που ή άπεριόριστη παιδική φαντασία, άναστημένη από ένα των θανάτων σου, εξέχυνε πάνω στο άνθος, το μικρό πουλί, τη φυλλωσιά του όνε'ρου, το χρώμα, τα χρώματα: ρόδινο, πράσινο, γαλάζιο, χρυσό, λιλά, όλα τα χρώματα του χιονιού...

Πώς σ' άγαπώ, χιόνι!

Όυτε ο μεγάλος ήλιος που χρωματίζει τις θάλασσες, ούτε ή μεγαλοχολική βροχή των φθινοπώρων μέσα σε γυμνωμένα δάση, ούτε αυτή άκόμη ή ρεμβαστική φωτιά ενός παληού τζακιού στις νύχτες που έξω οδρλιάζει ο άέρας, — τίποτα δεν έχει την όμορφιά σου και την ποιήσή σου!

Η άσπλη λευκότητά σου πέφτει θαρρείς ως μέσα στην ψυχή μας και την ντύνει κι' αυτήν άσπρη: στο θέαμά σου ξαναγινόμαστε τα μικρά παιδιά που είμαστε άλλότες.

Σβύνοντας τα πάντα με το λευκό σου σάβανο, άφίτη φαντασία μας να κειτάη ότι θέλει σάν επάνω σ' ένα άστρο κανβά. Πέφτοντας και σκεπάζοντας τα πάντα, σκεπάζεις και μέσα μας όλες τις φροντίδες, όλες τις άνησυχίες, ό,τι λερωμένο υπάρχει που το άφησε ή ζωή — και μās επιτρέπεις να άρχίζουμε, σάν από μια σελίδα λευκή, νέα όνειρα και νέες σκέψεις...

Πώς σ' άγαπώ, χιόνι!

COLETTE

